

شمیه وصال

مجموعه‌ی شعر

معصومه فرضی زاده

با مقدمه و تصحیح: اکبر اسدی

سرشناسه : فرضی زاده، معصومه، ۱۳۵۹
 عنوان و نام پدید آور : شمیم وصال / شاعر معصومه فرضی زاده
 با مقدمه و تصحیح: اکبر اسدی
 مشخصات نشر : اردبیل: شیخ صفی الدین، ۱۳۹۶
 مشخصات ظاهری : ۹۶ ص.
 شابک: ۹۷۸ ۶۰۰ ۵۶۰۰ ۴۷ ۶:
 جمعیت فهرست نویسی : فیفا
 موضوع : شعر فارسی قرن ۱۴
 Persian poetry 20th century:
 رده بندی کنسره : ۱۳۲۶ ۸ ش ۶۵ ر ۸۳۵۶/ PIR
 رده بندی دیویی : ۱/۶۲۰
 شماره کتابشناسی ملی : ۴۸ ۷ ۲۸

انتشارات شیخ صفی الدین

۰۴۵۳۳۲۳۸۴۲۱ - ۰۴۱۵ ۸۲۳۱

نام کتاب : شمیم وصال
 نویسنده : معصومه فرضی زاده
 طراح روی جلد : انتشارات شیخ صفی
 حروفچینی : شهناز سخنور
 تیراز : ۱۰۰۰ جلد
 سال چاپ : ۱۳۹۶
 شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۵۶۰۰-۴۷-۶:

فهرست مطالب

اشعار ترکی

۱۱.....	اونودوبسان
۱۲.....	آهو کیمیدیم
۱۳.....	خوش رؤیالار
۱۴.....	دیلک لر
۱۵.....	ظفرلی ماهنیلار
۱۷.....	قا اسئودام اوچون
۱۸.....	معصوم اورهک
۱۹.....	برنداش یالاتی
۲۰.....	ماه سوباسک
۲۱.....	شیر خد
۲۲.....	یا حسین
۲۴.....	یا عباس
۲۵.....	دایاندیلار
۲۶.....	رویای صادق
۲۷.....	دئمه دیم
۲۸.....	وفا
۲۹.....	سئوگیمی ایثباتلیاجام
۳۰.....	ظالمیم حایات
۳۱.....	غم گورمیینلر
۳۲.....	گل ای گوزل
۳۳.....	کسمک اوچون
۳۴.....	افسانه
۳۵.....	دیوانه دیوانه
۳۶.....	سن سیز له میشم
۳۷.....	سنین کولگهن
۳۸.....	سئوگی دولو گوزلر
۳۹.....	شلاله تک
۴۰.....	معصوم اولان من

۴۱.....	بانوی دو عالم
۴۲.....	انلر آی انلر
۴۴.....	آنا جان
۴۵.....	آجی خبر
۴۶.....	گل سن آماندی
۴۷.....	یانان اوره ییم
۴۸.....	اولمک ایسته ییرم
۴۹.....	تکلیک لر
۵۰.....	بایات

اشعار فارسی

۵۳.....	فراغت
۵۵.....	ای در جان و دل
۵۶.....	الغبا
۵۷.....	پیراهن یادگار
۵۸.....	تاکهای سخن
۶۰.....	تمنا
۶۱.....	چشمهای بارانی
۶۲.....	حرف حق
۶۳.....	خاک کربلا
۶۴.....	خوش آمدی
۶۵.....	دلی بیگانه
۶۶.....	دیار رازقی ها
۶۸.....	رهائی
۶۹.....	سر عشق
۷۰.....	عشق تو
۷۱.....	عشق

۷۲.....	عید قربان
۷۳.....	فدای چشمانت
۷۴.....	لبهای بسته
۷۵.....	نام نیک حبیب
۷۶.....	تور امید
۷۷.....	یا علی
۷۸.....	یوسفِ معصوم
۷۹.....	امیرِ عشق
۸۰.....	ز آ.....
۸۱.....	بحر غزل
۸۲.....	پیر عشق
۸۳.....	شفاعت
۸۴.....	درد آشنا
۸۵.....	شمیم یاس
۸۶.....	شوق وصال
۸۷.....	شهید
۸۸.....	عجز دل
۸۹.....	عید غدیر
۹۰.....	لیلَه‌الرغائب
۹۱.....	مهر او
۹۲.....	همسفر
۹۳.....	یا امام رضا (ع)
۹۵.....	یک جرعه نگاه

مقدمه

در تاریخ ادبیات پر بار ما، شاعران والاقدر و با استعدادی ظهور کرده‌اند که با خلق آثاری به چند زبان، الگوی حرمت‌گذاری به زبانهای دیگر بوده‌اند.

از جمله‌ی مشاهیرمان که در قلمرو آفرینش‌های ادبی چند زبانه گوی سبقت را از دیگران ربوده‌اند می‌توان به خلافت ادبی حضرت عمادالدین نسیمی، مولانا حکیم ملا محمد فضولی بیاتلی، شاه اسماعیل صفوی (خطایی)، حکیم سید ابولقاسم نباتی اوشتوینی و سید محمد حسین شهریار اشاره کرد و در این راستا جوانانی که با آثار خود بن زرگواران آشنایی دارند جهت تداوم راه این نوابغ به منظور بسط و توسعه‌ی بساط فرهنگی ملل، دست به آفرینش آثار ادبی و هنری ماندگار نموده‌اند در این میان می‌توان به دفتر شعری شاعر جوان اردبیلی سرشار خیمه‌ی مصومه فرضی زاده دست یا زید که به هر دو زبان ترکی، فارسی سروده شده‌اند.

نگارنده که در جریان تصحیح و ترمیم آثار شعری این شاعر می‌پرداختم، با احساسات بسیار لطیف و جابجای کننده و دل‌مویه‌های شاعر جوانی مواجه شدم که حیفم آمد وانشعای زبانی خود را با خواننده این اشعار در میان نگذارم! لازم به ذکر است مجموعه حاضر شامل دو دفتر شعری است که یکی به زبان مادرش (ترکی) و دیگری به زبان فارسی است شاعر در هر دو مجموعه مهارت خویش را در سرودن شعر به منصفی ظهور رسانده و در انواع قالبهای شعری

اعم از غزل، قطعه، قوشما، بیاتی و ... طبع آزمایی نموده و موفق به بیان احساسات درونی خویش به زبان شعر گردیده است. در این اشعار "صمیمیت" جایگاه ویژه‌ای دارد و من درونی شاعر چون کودکی پاک طینت، بی‌ریا و صادقانه با مخاطب شعری‌اش به گفتگو نشسته است. توجه فرمایید..

او گوزل آنلاریمیز، هاردا دومان آلتدا قالیب؟
اونودوبسان شیرین آنلاری نئجه، هم ده نئجه!

در این بیت که گزینشی است از اولین غزل ترکی، شاعر خاطرات شیرین گذشته را که بر فراموشی بر آن سایه افکنده به همدم روزگاران گذشته یادآور می‌شود و از فراموشکاری وی گله‌مند است با دقت در ترکیب کلامی این بیت تسلط شاعر به زبان مادری‌اش ستودنی هست.

با انصراف از پرداخت به مباحث شری به ترکیبات زیبای کلامی در ابیات و مصراعهای برگزیده زیر نظری اجابالتی افکنیم.

۱- گوزلر نئجه گوز، ائولری باشلارا اوچوردان... (او کیمی ایدیم).
"شاعر با سود جستن از غنای ادبیات شفاهی زبان مادری به جای کلمه ویرانگر از عبارت پر محتوای (ائولری باشلارا اوچوردان) چه تشبیه زیبایی تدارک دیده است."

۲- بیر آصلانی سئومیش مارالا کیمسه اینانماز. (آهو کیمی ایدیم).
"یادآور تک بیت مشهور و زیبای (صیاد پی صید دویدن عجبی نیست) صید از پی صیاد دویدن مزه دارد."

۳- شیکوه ائله‌دیم قاره‌لیگیندن، قارا باختین، "سویلندی، قارا گوزلرینین سایه سی دوشموش!" (خوش رویالار) در این بیت شاعر ما را به فضاهای شعری مولانا فضولی رهنمون ساخته و تداعی گر ظرافت شعری این بزرگوار است و چه زیباست که در خیال شاعرانه سیاهی چشم معشوق باعث سیاه بختی عاشق است.

۴- اوره‌ییمده دیلکلر، یاشیوروم اونلاری (دیلک‌گر). "در این صبح شاعر از امکانات زبانی خارج از مرزهای جغرافیایی مان سود جسته و زوایای آفرینی کرده و با کلمه یاشیوروم طنین خاصی به آهنگ کلامی خود داده است."

۵- سونمز اراسمه، اینان! معصوم اوره‌ک، (معصوم اوره‌ک). "در این مصرع شاعر به ایجاد ارتباط معنوی دل با اسم بامسمای شاعر هنر آفرینی کرده است."

۶- کیمسه‌یه سویله‌مه‌دی سویبه‌دن دردین قویویا (شیر خدا). "ایهام زیبایی است به درد دل مولانا با چه در بهادت تنهایی"

۷- غفلتده یاتان بیزلر، خلقی او یادان سیزلر (یاد حین). "و چه زیبا به روح فلسفی قیام مولانا حسین (ع) اشاره نمود است."

۸- معصوم اوره‌ک سیغیندی صداقتلی سؤزلره \ریرانه کله ایست که تعمیر می‌شود. (رویای صادق). "ملمع بسیار زیبایی که مزارت شاعر را به نمایش می‌گذارد."

۹- آغلاماز اؤزو ییخیلسا بیرسی \ آغلا بیرسان ده گوروم سن نه او چون؟ (کسمک اوچون). " در این بیت با استعانت از گنجینه فولکلوریک زبان مادری اش حرف مجاب کننده ای به مخاطبش دارد.

۱۰- آنامدان خاطیره بیرجه، هورولموش ساچلاریم قالدی \ آچیب سالار وئردیم من یتله دیوانه دیوانه (دیوانه دیوانه). " تصویر سازی خاطره انگیزی است که بیانگر احساسات ناستالورژیک شاعر را بسیار زیبا و زیاده به ما انتقال می دهد.

۱۱- گونونونه تورانام، گول کی، گولسون اوره ییم (آناجان). " در این مصرع شاعر آرزوهای کلامی زیبا آنها را به نغمه خوانی می خواند.

۱۲- بیر آجی پای، آجی سیر آلیشام \ آجی دان قارالار، گونشده آی دا. (آجی خبر). " و در این بیت چه ماهرانه از یک حقیقت عمومی سخن به میان می آورد و تأثیرات روح انسانی را از تأملات بشری بازگو نموده و آن را با ماه و خورشید که منبع و منشأ نورانیت است مقایسه نموده و هنر آفرینی زیبایی را به نمایش می گذارد.

۱۳- یالان دئدین یولار اوزونو سنده \ هله ده دونه ییم. یانان اوره ییم. (یانان اوره ییم). " بین کلمه یالان و یانان ایجاد تراز و تجانس کرده و بر زیبایی بیت افزوده است.

۱۴- من آشیق گول اوزونه \دادلی، دوزلو، سؤزونه \ قربان اولوم
 سؤزونون \ هم یالان هم دوزونه. (بایاتی). "شاعر با سرودن اشعاری
 در قالب بایاتی از این نوع، می تواند پا به پای شاعران فولکلوریک
 ما به آینده درخشان خود مطمئن باشد و در این بایاتی نیز با ردیف
 کردن کلمات متضاد چه زیبا به وحدت روحی و معنوی با مخاطبش
 می رسد."

در بیان برای جلوگیری از تطویل کلام از پرداختن به دفتر شعری
 فارسی، کتاب ورزیده و فقط به یک بیت از غزلی با عنوان «لبهای
 بسته، اکتفا می نمایم و این بیت نشان می دهد شاعر با وجود آنکه در
 سرایش اشعار کلاسیک به سبک قدما مهارت خاصی دارد ولی
 می تواند با استفاده از کلمات امروزی به روح تازه ای به کالبد اشعارش
 بدهد و آن بیت این است.

ویزای رفتن دلم افتاد دست حسن / دارد هویت دلم احراز می شود

وَالسَّلَامُ عَلٰی مَنْ اَتَّبَعَ الْهُدٰی

اکبر اسدی

شهریور ماه ۱۳۹۶